

ԿՐՕՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

Տ. ՆԱՐԵԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԲԷՐԲԵՐԵԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ՝
ԽՕՍՈՒԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ
ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ ՏՕՆԻ ԱՌԻԹՈՎ
(3 յուլիսի, 2016 թ.)

Յանուն Հօր ևս Որդւոյ ևս Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

«Տէր, բարութք է մեզ աստ լինելը»
(Մատթ. ԺԷ. 4):

Սիրելի՛ հաւատացեալներ,

Այսօր Հայ Եկեղեցւոյ Հինգ տաղաւար տօներէն մէկը կը տօնախմբենք՝ մեր Տիրոջ Յիսուսի Քրիստոսի Պայծառակերպութեան տօնը: Փրկիչապեան Կեսարիոյ կողմեր չըջելով, որոշ շաբաթներ ետք, Յիսուս, իր հետ առնելով Պետրոսը, Յակոբոսն ու Յովհաննէսը, լերան մը վրայ ելաւ՝ աղօթելու, բայց միւս երեքը չկրցան ազդեցութեան մէջ դիմանալ եւ զարհուրեցին: Հանկարծ զորօրինակ տեսիլք մը սկսաւ տեղի ունենալ. Յիսուսի երեսի տեսքը փոխուեցաւ, սովորական համեստ երեւոյթը լուսաւոր կերպարանք առաւ եւ ճառագայթներ կը ցոլային անկէ. «Լուսաւորեցան երեսք նորա իբրեւ զարեգակն» (Մատթ. ԺԷ. 2): Աշակերտները հոգեւոր յափշտակութեան վարկեանի մը մէջ տեսան երկու մարդիկ, որ Յիսուսի հետ կը խօսէին եւ իրենց խօսակցութեան նիւթը՝ անոր կեանքի մնացեալ մասը, «...զոր կատարելոց էր յերուսաղէմ» (Ղուկ. Թ. 31-32): Այդ երկու անձնաւորութիւնները փառաւոր կերպարանք ունէին եւ իրենց խօսակցութիւնից կ'իմացուէր, թէ մէկը Մովսէսն է եւ միւսն ալ՝ Եղիան: Երբ որ այս նորահրաշ տեսիլքը տեղի կ'ունենար, երեք աշակերտներ կէս քուն, կէս արթուն տագնապի մէջ էին: Յիսուսի ազդեցութիւնը իրենց սթափեցուց. լուսաւորուեցան զգեստները, երկու փառաւոր անձերը, խորախոր-

Հուրդը խօսքերը իրենց աչքի առջև բարձրեցան, անոնք տեսին զփառս Նորա: Հնար չէր, որ այդ անակնկալ երեւոյթին առջև չփոթ ազդեցութիւն մը չզգային եւ ահու գողի մէջ չ'իյնային: Անոնք զարհուրեալ էին, ասոր հետ մէկտեղ հեռանալու շարժում մը անգամ չունեցան, այլ ընդհակառակը, հաճոյական տպաւորութիւն մը ունեցան. հոգեւոր այս տեսիլքը այնքան գրառեց Պետրոսի սիրտը, որ բացականչեց՝ ըսելով. «Տէ՛ր, բարուք է մեզ աստ լինել. եթէ կամիս, արասցո՛ւք երիս տաղաւարս՝ մի քեզ եւ մի Մովսիսի եւ մի Եղիայի» (Մատթ. ԺԷ. 4-5): Սակայն փառաւորեալ Յիսուս եւ իր փառաւոր մարգարէները աշակերտներու տաղաւարներուն պէտք չունէին, Պետրոսի խօսքերը այստեղ իմաստ չունէին, ինչպէս աւետարանիչներն ալ իրենք կը վկայեն՝ ըսելով. «ոչ գիտեր ինչ խօսէր» (Մարկ. Թ. 5): Հազիւ ինքզինքը պէտք է գտնէին աշակերտները, կրկին շփոթեցան, ինկան երեսն ի վար ահուգողի մէջ, ընելիքը չգիտեցան, երբ լսեցին ձայնը: Անոնք իսկոյն հասկեցան, որ Աստուծոյ երանական ձայնն է, Յիսուսի մկրտութեան ժամանակ այն նոյն խորախորհուրդ ձայնն էր, որ հնչած էր Յորդանանի եզերքը: Եւ ահա այդ տեսիլքը իսկոյն անհետացաւ եւ դարձեալ մնացին իրենք իրենց զարմացած ու ահաբեկ այդ խառնաշփոթ վիճակի մէջ: Յիսուս սթափեցրուց զիրենք: Արդէն ո՛չ լոյս, ո՛չ ամպ եւ ո՛չ ալ ձայն կար, չկային Մովսէս, Եղիա, ո՛չ ալ ձայն կար, միայն Քրիստոս էր իրենց քով՝ իր սովորական ձայնով, սովորական զգեստով, իր ամենօրեայ կերպարով: Ան պատուիրեց զիրենք, որ այս մասին ոչ մէկին չասեն, մինչեւ որ Մարդու Որդին մեռելներէն յարութիւն առնէ: Պայծառակերպութեամբ Քրիստոսի աշակերտները տեսան Աստուծոյ արքայութեան սրբազան ներկայութիւնը Յիսուսի անձի մէջ, կատարելապէս չհասկացան իրենց Վարդապետի՝ Աստուծոյ Որդի ըլլալը մինչեւ իր հրաշափառ Յարութիւնը:

Պայծառակերպութեան ժամանակ Մովսէսի եւ Եղիայի ներկայութիւնը նշանակալից իմաստ ունի: Յովհաննէս Մկրտչի եւ Յիսուսի աշակերտներու միջեւ շփոթութիւն էր, թէ արդեօք Յիսուս ակնկալուած Եղիան էր: Պայծառակերպութեամբ Յիսուս փարատեց անոնց կասկածը՝ հաստատելով, որ ինքն իրօք Աստուծոյ Որդին է: Մովսէս եւ Եղիա գեղեցիկ տիպաւորներ են նաեւ կենդանեաց եւ մեռելոց: Որչափ ալ իրենց համար մարմնով վերացեալ ըլլալը գիտենք, սակայն Մովսէսի համար յարութիւն առած չենք կրնար ըսել: Հետեւաբար գեղեցիկ տիպաւորներէն Եղիան տիպար է եւ Մովսէս՝ մեռելոց: Մովսէս նաեւ ներկայացուցիչն է Օրէնքի եւ Եղիան՝ մարգարէներու, իսկ Քրիստոս, որ ներկայ է այլակերպութեան

այս դէպքին, լրումն է, կատարումն է Օրինաց եւ Մարգարէից, ինչպէս որ ամեն կիրակի Պատարագի վերջաւորութեան մենք կը յիշատակենք՝ ըսելով. «Կատարումն օրինաց եւ մարգարէից Դու ես, Քրիստոս Աստուած Փրկիչ մեր, որ լցեր զամենայն Հայրակամ տնօրէնութիւնս Քո, լի՛ց եւ զմեզ Հոգւովդ Քով Սրբով» (Խորհրդատետր): Պայծառակերպութեամբ Քրիստոս բացայայտեց Աստուծոյ փառքը Իր աշակերտներուն, որպէսզի Յարութիւնէն յետոյ կատարելապէս Հասկնան Տիրոջ վարդապետութիւնը: Յովհաննէս, որ ներկայ էր այս դէպքին, ետքը գրեց այս երանական փորձառութեան մասին իր Աւետարանին մէջ՝ ըսելով, որ մենք «տեսանք Անոր փառքը՝ այն փառքի նման, որ Հայրը կ'ուտայ Իր շնորհներով եւ ճշմարտութեամբ» (Հմմտ. Յովհ. Ա. 14):

Միրելի՛ Հաւատացեալներ, Թաքօր լեռը այսօր մեզի Համար Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Տաճարն է, որով Քրիստոս ձեզ հրաւիրած է, որ դուք ալ պայծառակերպութեան պահը զգաք ձեր սրտերու եւ Հոգիներու մէջ ու Հոգեւոր վերանորոգման կեանքի ընթացքի քայլեր վերցնէք: Երբ դուք այդ երանելի պահը ըզգաք ձեր ներսը, ես վստահ եմ, որ ամենայն ուրախութեամբ պիտի բացականչէք՝ ըսելով. «Տէ՛ր, բարւոք է աստ լինել ի մեջ Հայաստանեայց Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցւոյ»: Յիսուսի աշակերտները նաեւ Հասկցան, որ Աստուծոյ առջեւ մեղաւոր էին՝ կասկածելու Անոր՝ Աստուծոյ Որդի ըլլալու փաստին, եւ այդ պատճառով երեսները դէպի գետին պահեցին՝ խուսափելու մահուան պատժէն: Ինչպէս Յիսուսի աշակերտները, մենք ալ մեղաւոր արարածներ ենք Աստուծոյ առաջ. յաճախ մենք կը կասկածինք Քրիստոսի երկնային զօրութեանը եւ չենք ապրի Իր պատգամներով, այլ կ'ապրինք աշխարհային ցոփ կեանքով՝ մոռնալով Տիրոջ ներկայութիւնը մեր սրտերու ու Հոգիներու մէջ: Մենք ալ աշակերտներու նման պէտք ունենք, որ Տէրը մեզ արթնցնէ կէս քուն եւ կէս արթուն վիճակէն: Պայծառակերպութիւնը խորհուրդ մըն է Աստուծոյ էութիւնը եւ զօրութիւնը տեսնելու: Կարելի չէ մարդկային աչքերով տեսնել եւ մեղաւոր մտքով ըմբռնել անոր իմաստութեան լոյսը:

Միրելի՛ Հաւատացեալներ, ահա այսօր Հաւաքուած ենք այստեղ՝ այս սրբազան Հարկէն ներս՝ մասնակցելու Սուրբ Պատարագի արարողութեան եւ պայծառակերպուելու Քրիստոսի Հետ: Ամեն կիրակի, երբ դուք կը մասնակցիք Սուրբ Պատարագին եւ կը ստանաք Տիրոջ Մարմինն ու Արիւնը, մաս կը կազմէք անոր պայծառակերպութեանը: Ինչպէ՞ս պատահեցաւ այս դէպքը: Եթէ ընթերցենք բնագիրը, ամենայն ուշադրու-

Թեամբ պիտի նկատենք, որ աղօթելու ընթացքին պատահեցաւ այս հրաշքը. աղօթքը բանալին է Տիրոջ հանդիպման, աղօթքի շնորհիւ է, որ մենք կը մօտենանք Աստուծոյ: Առանց աղօթքի պայծառակերպութիւն չենք կրնար տեսնալ, առանց աղօթքի Աստուած չպիտի վկայէր. Ան լսեց իր որդու աղօթքի ձայնը, որովհետեւ Տէրը կը յայտնուի այնտեղ, որտեղ աղօթք գոյութիւն ունի: Երբ մեր աղօթքի շնորհիւ ստեղծենք նոր յարաբերութիւններ Տիրոջ հետ, մենք ալ պիտի ըզգանք Պետրոսի, Յովհաննէսի եւ Յակոբոսի նման Տիրոջ ներկայութիւնը եւ պիտի ըսենք. «Տէ՛ր, լաւ է մեզի այստեղ մնալ»:

Սիրելի՛ հաւատացեալներ, Պայծառակերպութեան տօնը ինձ համար նշանակալից օր մըն է: Տարիներ առաջ այս տօնի օրը Նիւ Եորքի Ս. Վարդան տաճարի մէջ ձեռնադրուեցայ կուսակրօն հոգեւորական. նուիրական այս տօնին ես ալ պայծառակերպուեցայ՝ ստանալով Սուրբ Հոգիի շնորհները:

Այսօր կ'աղօթեմ առ Աստուած՝ աւելի զօրացնի, առաւել իմաստութիւն շնորհէ, որպէսզի շարունակեմ ծառայել իմ ժողովրդին եւ Եկեղեցւոյն:

Թող Պայծառակերպութեան տօնը առիթ ըլլայ ամեն հաւատացեալի՝ մօտենալու եւ հոգեկան անբիծ աչքերով տեսնելու Թաբօրի վրայ Յիսուսի պայծառակերպութիւնը եւ ընդունի Անոր Աստուածային լոյսը հոգիէն մէջ: Աղօթեցէ՛ք, սիրելի՛ հաւատացեալներ, որպէսզի Տէրը ցոյց տայ ճշմարիտ կեանքի լուսաւոր ճանապարհը, որ կ'առաջնորդէ մեզ դէպի փրկութիւն. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

